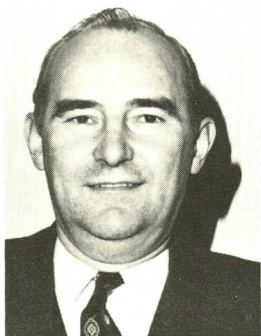

SMAELE, Albert de, krantenuitgever, directeur-generaal van De Standaard (Schaarbeek 18 juni 1921).

Hij volgde Grieks-Latijnse humaniora aan het Sint-Jozefscollege in Aalst, de stad waar zijn vader industrieel was. Van 1938 tot '43 studeerde hij aan de Katholieke Universiteit te Leuven, waar hij doctor in de rechten, baccalaureus in de thomistische wijsbegeerte, licentiaat in het notariaat en licentiaat in de politieke en sociale wetenschappen

werd. Hij volbracht in 1944 zeven maanden stage aan de balie van Brussel, verbleef na de bezetting als Belgisch soldaat in Ierland en was daarna zes maanden lang verbonden aan het kabinet van de travaillistisch gezinde minister voor Oorlogsschade J. Basyn (Union Démocratique Belge - Belgische Democratische Unie). De Smaele, schoonzoon van Gustaaf Sap, bereidde na de Tweede Wereldoorlog de terugkeer voor van het katholieke Vlaamsgezinde dagblad De Standaard (z. aldaar) en bouwde sindsdien de N.V. De Standaard uit tot een der grootste persgroepen van België. Van 1961 tot '73 maakte hij deel uit van de Raad van Beheer van de Belgische Radio en Televisie, een ambt waarvoor hij door het parlement als katholiek vertegenwoordiger werd gekozen.

Albert de Smaele heeft als scholier en student een rol gespeeld in de katholieke Vlaamsgezinde en sociale beweging. In het St.-Jozefscollege te Aalst is hij voorzitter geweest van de Katholieke Studenten Actie. Aan de universiteit in Leuven was hij voorzitter van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond voor Oost-Vlaanderen. In 1943 werd hij algemeen voorzitter van dat verbond. In 1942 stichtte hij in Aalst de Ozanamkring, een charitatieve studentenvereniging, die hij tot 1945 als voorzitter leidde.

Albert de Smaele heeft op de Vlaamse emancipatie ook door zijn persoonlijk optreden een moeilijk te schatten invloed uitgeoefend. Via zijn krant heeft hij vooreerst de anti-Vlaamse en andere onrechtvaardige aspecten van de repressie bestreden. Later steunde hij sterk het streven naar culturele autonomie, waarbij hij o.m. een ingrijpende rol speelde bij kwesties als de splitsing van het departement van Onderwijs en van de universiteit in Leuven.

Als dagbladuitgever was hij steeds de mening toegedaan, dat een sterke onderneming de beste garantie is voor de persvrijheid, waarbij hij zich afzette tegen overheidsinmenging. Tussen de emancipatie van het Vlaamse volk en de evolutie van De Standaard ziet hij een sterk parallellisme, zoals hij bij een zeldzaam publiek optreden in 1972 voor de Franstalige radio in Brussel verklaarde. René Fort tekende hem in Le Monde van 24 augustus 1972

als een man die de V.B. van het vroeger romantisme wil losmaken en noemde hem een flamingant, „indien men onder flamingantisme verstaat de inspanning van een gemeenschap ter verovering en voor de bloei van haar culturele zelfstandigheid”.

LITERATUUR : *De Standaard*, in *Radioscopie de la presse Belge* (Radio Télévision Belge, april 1972); - R. Fort, *Albert Desmaele, Flamingant sans rancœur*, in *Le Monde* (24 augustus 1972).

GASTON DURNEZ